

ORIVI SI

Yhteinen vastuu koulupäivästä sekä yhteistyö

Hyvä ja turvallinen koulupäivä toteutuu tasa-arvoisessa ja yhdenvertaisessa ympäristössä, jossa jokainen yksilö kokee olonsa hyväksytyksi. Oriveden kaupungin esi- ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä opiskeluhoitosuunnitelma ohjaavat koulu yhteisöjä edistämään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki koulu yhteisön toimijat yhteistyössä oppilaiden, huoltajien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Opiskeluhoitosuunnitelman lisäksi kouluilla on turvallisuus- ja kriisisuunnitelmat, jotka päivitetään säännöllisesti. Uudet työntekijät perehdytetään koulun turvallisuuskäytänteisiin ja onnettomuustilanteissa toimimista harjoitellaan säännöllisesti.

Arjen kasvatustyö kuuluu kaikille koulun aikuisille ja heillä on tehtävänsä mukainen vastuu oppilaan kasvun ohjaamisesta. Koulun järjestyssäännöillä ohjataan oppilasta edistämään ja ylläpitämään hyvää ja turvallista koulupäivää. Oppilaiden osallisuuden toteutumisesta huolehditaan mahdollistamalla oppilaiden osallistaminen oppilaskuntatoimintaan. Oppilaiden toiveet huomioidaan koulun arjessa ja oppilaille luodaan mahdollisuuksia tavata koulun ulkopuolisia toimijoita.

Hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi vahvistetaan dialogia sekä avointa keskustelukulttuuria. Johtavana periaatteena on lisäksi yhteinen kasvatuskumppanuus; kodin ja koulun yhteistyö, jossa koulu tukee kodin kasvatustyötä. Huomioimalla perusasiat, kuten nukkuminen ja syöminen, voidaan vaikuttaa hyvän koulupäivän rakentumiseen. Kasvatustyössä ja -kumppanuudessa kiinnitetään huomiota keskusteluyhteyden luomiseen, ylläpitoon ja tiedottamiseen.

Kodin ja koulun yhteistyön keskeisenä tavoitteena on luoda yhteinen ymmärrys lapsen parhaasta ja siitä kuinka lapsen kasvua, kehitystä, oppimista sekä hyvinvointia tuetaan yhteistyössä. Tavoitteena on toimia yhteistyössä oppilaan edun mukaisesti ja auttaa jokaista oppilasta löytämään omat vahvuutensa.

Kodin ja koulun yhteistyön toteuttamisessa panostetaan avoimeen ja selkeään, pääsääntöisesti Wilman kautta toteutettavaan yhteistyöhön. Huoltajia kannustetaan molemminpuoleiseen yhteistyöhön. Vanhempainiltojen ja arviointikeskustelujen lisäksi tapaamisia huoltajien kanssa järjestetään tarpeen mukaan.

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat koulun aikuisen antama ohjaus ja palaute. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle.

Oppilasta ohjaava kasvatuksellinen keskustelu on osa koulun arkea. Varsinaisten kasvatuskeskustelujen sekä kurinpidollisten keinojen käytöstä vastaavat aina opetushenkilöstön jäsenet. Koulut noudattavat kasvatuskeskusteluiden ja kurinpidollisten toimien käytössä valtakunnallisen sekä paikallisen opetussuunnitelman linjauksia.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen keino puuttua oppilaan häiritsevään ja epäasialliseen käyttäytymiseen. Kasvatuskeskustelu käydään, jos oppilas toistuvasti häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita epäkunnioittavasti. Kasvatuskeskustelusta vastaa tilanteen kohdannut opettaja. Keskustelu järjestetään mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen. Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa. Huoltajalle ilmoitetaan aina kasvatuskeskustelusta ja huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua keskusteluun, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi. Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan.

Kurinpidollisissa keinoissa noudatetaan perusopetuslain 36§:ää. Kurinpidollisia keinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Rehtori huolehtii opettajakunnan perehdyttämisestä ja osaamisen varmistamisesta kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä. Oppilaaseen kohdistetut kurinpitotoimet kirjataan Wilmaan.

Koulu tiedottaa kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käytöstä oppilaita ja huoltajia oman tiedottamiskäytänteensä mukaisesti esim. lukuvuositedotteessa.

Jos oppilas poistetaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta, tulee koulun henkilökunnan jäsenten toimia hänen valvojanaan. Näissä tilanteissa tulee huomioida sekä oppilaan että henkilökunnan turvallisuus. Jos oppilaan opetukseen osallistuminen evätään jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi, jäljellä oleva työpäivä valvotaan

koulun toimesta. Sitä seuraavan työpäivän ajan valvonta on huoltajien vastuulla.

Opetuksen epäämisestä ilmoitetaan kotiin ja oppilaalle annetaan poissaolon aikaiset tehtävät. Opetuksen epäämistä koskevissa tilanteissa oppilaalle laaditaan henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta opetukseen osallistumisen epäämisen aikana ja turvalliseen opetukseen palaamisen tukemiseksi. Vuosiluokilla 1-6 luokanopettaja huolehtii oppilaan opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta. Vuosiluokilla 7-9 luokanohjaajalla on päävastuu oppilaan opetuksen järjestämisen suunnittelusta sekä seurannan toteutuksesta opetuksesta epäämisen ajalta. Opetuksen toteuttamisesta vastaavat aineenopettajat.

Opetuksen epääminen kirjataan Wilmaan. Oppilaan opetuksen epäämistä koskevaan henkilökohtaiseen suunnitelmaan kirjataan tehtävät ja/tai korvaava työ. Suunnitelmaan kirjataan tiedot oppilaan opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta opetukseen osallistumisen epäämisen aikana sekä miten oppilaan turvallista opetukseen palaamista tuetaan. Oppilaalle ja huoltajalle varataan mahdollisuus osallistua suunnitelman laadintaan. Huoltajaa pyydetään kuittaamaan saamansa tiedot suunnitelmasta. Samalla huoltaja sitoutuu omalta osaltaan suunnitelman toteutukseen.

Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa opetuksesta epäämisen aikana. Keskustelussa voidaan hyödyntää etäyhteyksiä. Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus erityisopettajan tukeen ja tukiopetukseen opetuksesta epäämisen aikana ja oppilaan palattua kouluun. Myös oppilaan huoltajille tarjotaan yhteisöllisen opiskeluhuollon tarjoamaa tukea. Yhteistyössä kunnan toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa pyritään oppilaan työskentelyn ja jaksamisen tukemiseen, vaitiolovelvollisuus huomioiden.

Koulukohtaiset yhteisölliset oppilashuoltotyöryhmät seuraavat kasvatustieteiden ja jälki-istuntoa sekä kurinpidollisia toimia koskevan suunnitelman toteutumista. Koulun yhteisöllinen oppilashuoltotyöryhmä arvioi lisäksi lukuvuosittain suunnitelman vaikuttavuutta.

Poissaolojen ehkäiseminen, suunnitelmallinen seuraaminen ja poissaoloihin puuttuminen

Oriveden kaupungin perusopetuksessa noudatetaan Tampereen kaupunkiseudun lasnäolon tukemisen ja poissaolojen seurannan suunnitelmaa.

Oriveden kaupungin perusopetuksessa edistetään kouluun kiinnittymistä kehittämällä myönteistä ja turvallista toimintakulttuuria, tukemalla oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, vahvistamalla oppilasryhmien ryhmäytymistä ja vertaissuhteita sekä turvaamalla oppimisen ja koulunkäynnin tuki oikea-aikaisesti. Kouluissa toteutetaan suunnitelmallista ryhmäyttämistä lukuvuoden alussa ja nivelvaiheissa, ehkäistään kiusaamista ja puututaan siihen viipymättä sekä tuetaan oppilaan yksilöllisiä tarpeita joustavilla pedagogisilla ratkaisulla.

Poissaolojen ennaltaehkäisy toteutuu varhaisella tuella oppimisen ja hyvinvoinnin haasteissa, kodin ja koulun tiiviillä yhteistyöllä, säännöllisellä vuorovaikutuksella oppilaan kanssa sekä opiskeluhoitopalvelujen matalan kynnyksen saatavuudella.

Poissaolojen seuranta toteutetaan systemaattisesti. Kaikki poissaolot kirjataan Wilmaan ja poissaolot luokitellaan (terveydelliset, luvalliset ja luvattomat poissaolot). Vuosiluokilla 1–6 luokanopettaja ja vuosiluokilla 7–9 luokanohjaaja seuraa oppilaskohtaista tilannetta jatkuvasti. Rehtori ja opiskeluhoitoryhmä tarkastelevat poissaolotietoja säännöllisesti ja hyödyntävät tietoa ennaltaehkäisyssä ja toiminnan kehittämisessä.

Poissaoloihin puututaan porrastetusti. Varhaisessa puuttumisessa opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja huoltajiin ollaan yhteydessä viipymättä. Huolen kasvaessa järjestetään yhteinen keskustelu (oppilas, huoltaja, opettaja) ja arvioidaan tuen tarve. Pitkittyneissä tai runsaissa poissaoloissa opiskeluhoollon ammattilaiset otetaan mukaan ja laaditaan yksilöllinen suunnitelma.

Oppilasta opettavan opettajan vastuulla on poissaolojen päivittäinen seuranta ja ensitoimenpiteet. Vuosiluokilla 1–6 luokanopettaja ja vuosiluokilla 7–9 luokanohjaaja vastaa kokonaisuuden koordinoinnista. Rehtori varmistaa, että poissaoloihin puututaan toimintamallin mukaisesti. Opiskeluhoolto vastaa monialaisen tuen tarjoamisesta.

Runsaiden poissaolojen tilanteissa yhteistyö käynnistetään viipymättä: opettaja tai opiskeluhoollon toimija kutsuu koolle monialaisen palaverin, jossa selvitetään poissaolojen juurisyytä hyödyntäen systemaattisia arviointivälineitä. Palaverissa sovitaan tavoitteet, konkreettiset tukitoimet, vastuut ja seuranta.

Yhteistyö opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten kanssa toteutetaan moniammatillisena ja suunnitelmallisena toimintana osana koulun arkea. Opettajat ja muu henkilöstö osallistuvat

opiskeluhoultotyöhön yhdessä kuraattorien, psykologien, terveydenhuollon sekä muiden asiantuntijoiden kanssa, ja yhteistyö perustuu oppilaan yksilöllisiin tarpeisiin ja varhaiseen tunnistamiseen.

Oppilaan ohjaaminen opiskeluhoultopalveluihin tapahtuu matalalla kynnyksellä opettajan tai muun henkilöstön havaitessa huolta. Tarvittaessa kootaan monialainen asiantuntijaryhmä, johon osallistuvat oppilas, huoltaja sekä tilanteen kannalta keskeiset ammattilaiset. Ryhmän tehtävänä on tilanteen kartoitus, tuen suunnittelu ja seuranta.

Terveystarkastuksiin liittyvä yhteistyö toteutuu osana kouluterveydenhuoltoa sekä opiskeluhoollon kokonaisuutta, ja terveydenhoitajan havainnot hyödynnetään poissaolojen syiden selvittämisessä.

Yhteistyö koulun sisällä ja ulkopuolisten toimijoiden kanssa organisoidaan osana yhteisöllistä opiskeluhoolltoa. Toimintaan osallistuvat koulun henkilöstön lisäksi mm. nuorisotyö, sosiaalipalvelut, terveydenhuolto ja muut tarvittavat yhteistyötahot. Monialaiset verkostot kootaan oppilaan tarpeen mukaisesti, ja yhteistyötä koordinoidaan koulun opiskeluhoolltorakenteiden kautta.

Oppilaiden osallisuus varmistetaan tarjoamalla heille mahdollisuuksia osallistua koulun ja luokan yhteisöllisen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Oppilaat ovat edustettuina myös koulukohtaisessa opiskeluhoolltoryhmässä. Lisäksi yksittäistä oppilasta kuullaan aktiivisesti häntä koskevissa asioissa, erityisesti poissaoloihin liittyvissä selvittelyissä ja tukitoimien suunnittelussa.

Kodin ja koulun yhteistyön keskeisenä tavoitteena on tukea oppilaan hyvinvointia, koulunkäyntiä ja läsnäoloa sekä tunnistaa varhaisesti poissaoloihin liittyvät riskitekijät.

Yhteistyö toteutuu säännöllisen viestinnän (esim. Wilma), vanhempainiltojen sekä yksilöllisten keskustelujen kautta. Huoltajia ohjataan seuraamaan poissaoloja, tunnistamaan varhaisia huolen merkkejä ja ottamaan yhteyttä kouluun viipymättä. Huoltajat osallistuvat monialaisiin palavereihin, joissa suunnitellaan oppilaan tukitoimia ja seurataan niiden toteutumista.

Yhteistyön toteutumista seurataan säännöllisesti osana opiskeluhoollon ja koulun toimintakulttuurin arviointia, ja sitä kehitetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tampereen kaupunkiseudun läsnäolon tukemisen ja poissaolojen seurannan toimintamallin toteutumista seurataan systemaattisesti poissaolotietojen ja muun kerätyn tiedon perusteella sekä yksilö-, ryhmä- että koulutasolla.